

1001 Kritieke Dagen

Lichamelijke, sociale en emotionele gezondheid in ontwikkeling

Over 1001 Kritieke Dagen

De eerste 1001 dagen van een kind (van conceptie tot 2 jaar) zijn cruciaal voor de ontwikkeling. De eerste relaties vanaf de zwangerschap vormen de blauwdruk voor de relaties gedurende de gehele levensloop en daarmee de mate van gezondheid en welzijn in de toekomst. Onderzoek vanuit zowel de gezondheids-economische als de sociale wetenschappen (gehechtheid, de invloed van toxische stress, de ontwikkeling van het jonge brein) laat zien dat de eerste levensfase een *window of opportunity* biedt voor de toekomstige generatie. Inzet van kennis over deze 1001 dagen, vanuit de visie van 'infant mental health' (IMH) in wijkteams, de JGZ, verloskunde en ziekenhuiszorg loont. Het kan de intergenerationele overdracht van problematiek doorbreken en kostenbesparend werken op de langere termijn.

Ons doel

Doelstelling van NIP, NVO, DAIMH en Babywerk is de kennis over 1001 Kritieke Dagen vanuit de IMH visie geïmplementeerd krijgen in landelijk, regionaal en lokaal beleid. Deze kennis is het basisniveau van wetenschappelijke kennis en kunde van die de professionals - dwars door werkvelden en disciplines heen – kunnen integreren in hun dagelijks werk.

Voor het eerste doel hebben wij in 2016 een [Manifest](#) opgesteld (herziene versie 2021). Ook spraken we een aantal keer een [Hartenkreet](#) uit naar de (gemeentelijke) overheid en stakeholders.

Het gedachtengoed van 1001 Kritieke Dagen zien we sindsdien steeds vaker terug in landelijk en regionaal beleid. In 2018 lanceerde minister Hugo de Jonge van VWS het actieprogramma Kansrijke Start, dat wordt uitgewerkt in lokale coalities.

- [Position Paper Gezonde kansrijke en veilige nieuwe generatie](#), 2017 (pdf)
- [Actieprogramma Kansrijke Start](#) (2018)
- [Stimuleringsprogramma lokale coalities Kansrijke Start](#)
- [Brochure Stimuleringsprogramma lokale coalities](#)

De huidige website is ontwikkeld om de (wetenschappelijke) kennis over de eerste levensfase makkelijk toegankelijk te maken voor deze professionals, met een kennisbank die de ontwikkeling van kind, ouders en omgeving, belicht vanuit de vier belangrijke pijlers: het brein, relaties, regulatie en stress. We hopen dat de website bijdraagt aan de ontwikkeling van een *baseline of knowledge* over de eerste 1001 dagen van het leven, en de belangrijke invloed die deze periode heeft op de rest ervan. We staan altijd open voor aanvullingen en suggesties.

De term 1001 Kritieke Dagen

kritiek (*bijvoeglijk naamwoord*)

hachelijk, gevaarlijk: *een kritieke toestand*

kritiek (*de; v; meervoud: kritieken*)

aanmerking op iemands optreden of daden: *kritiek hebben op iemand of iets*

beoordeling: *de film kreeg lovende kritieken*

We krijgen nogal eens vragen over de term 1001 Kritieke Dagen, gezien de associatie met gevaar. Eigenlijk zouden de we moeten spreken van 1001 Sensitieve Dagen.

We weten namelijk dat sensitieve perioden veel vaker voorkomen in de menselijke (hersens)ontwikkeling dan kritieke perioden. Sensitieve perioden kenmerken zich door een specifiek tijdsbestek waarin gegroeide hersenstructuren en -functies meer ontvankelijk zijn voor een bepaalde ontwikkeling. Het is niet zo dat een ontwikkeling na die periode helemaal niet meer zal optreden. Maar het zal meer inspanning en moeite kosten eenzelfde ontwikkeling te realiseren en, misschien nog wel belangrijker: er is veel meer nodig om schade die ondertussen ontstaan is te repareren.

De reden dat is gekozen voor de term '1001 kritieke dagen' is dat we de urgentie van het investeren in de vroege ontwikkeling willen benadrukken. Niet alleen voor baby's en ouders (als individuen), maar ook voor de samenleving. De (neuro) biologie biedt ons die ruimte. Laten we die met elkaar zo efficiënt en mensvriendelijk mogelijk benutten.